

21

Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul II
Nr. 42
(CCIL)
Simbătă,
2
februarie
1991
3 lei

COPȘA MICĂ – UN DESTIN TRAGIC

- Un orașel din sudul Transilvaniei, ajuns celebru prin cele două fabrici ale sale.
- Poluarea produsă de ele în zonă a atins dimensiuni aberante.
- Copșa Mică nu mai este un sat, nu mai este un oraș, este o așezare neomenească.
- Problema Copșa Mică este ilustrativă pentru realitatea comunistă.
- Chestiunea esențială — tehnologia învechită — este ignorată în favoarea celui mai antieconomic argument avansat de către comuniști; asigurarea unui loc de muncă.
- Disiparea noxelor peste natură și populația din zonă înseamnă disiparea asupra societății a unei părți din costurile de producție.
- Programul Copșa Mică ridică aspecte tehnico-științifice, economico-financiare, sociale și morale.
- Ideologia partidului de guvernământ se află încă din premise, în conflict cu oricare soluție eficace previzibilă.
- Sinceritatea actualului guvern va fi probată de rezolvarea problemei Copșa Mică.
- Sute de ani fenomenul Copșa Mică va fi martor generațiilor următoare ca o Hiroshimă lentă.

Ion UNGUREANU

(relatări pe larg în pag. a III-a)

3 Greve la „Steaua Roșie”

Întreprinderea „Steaua Roșie” există și nu mai există! Din decembrie 1990 se vorbește de transformarea ei în trei societăți comerciale: SIB 1 (70% parte germană, 30% parte română), SIB 2 (75% parte franceză, 25% parte română) și SIB 3 (deocamdată fără partener străin, în discuții cu o firmă austriacă). De la data respectivă, problemele care au răvășit fabrica în 1990 au rezolvat cu forță sporită.

CENTRALA ȘI SOCIETĂȚILE

Apărind aceste trei societăți, centrala cu sediul la Sibiu a dispărut, cel puțin aparent. Se pare că într-o simbătă liberă s-au remis Departamentului de resort propuneri pentru noile conduceri. De acolo a venit un telex care numea, provizoriu, următoarea formulă directorială: SIB 1 — Badea Lucica (fost director general la centrală); SIB 2 — Funariu Eva (fost șef sector bumbac) și SIB 3 — Priveghiu Maria (fost director tehnic la centrală). „Conducerea provizorie” afirmă, acum, că a fost numită de Departament, iar departamentul susține că a făcut numirile după propuneri semnate din fabrică. Muncitorii sînt indignați că nu au știut nimic și nu li s-a cerut părerea (cu toate că legea prevede că numirile de acest gen nu implică sindicatul). Se acuză faptul că grevele din 1990, pentru schimbări în con-

ducere, au acum drept efect... numirea unora dintre cei testați.

SINDICATUL

D-l Șorostineanu Nicolae — lider sindical al fostei „Steaua Roșie” și vicepreședinte al Confederației sindicatelor din industria confecțiilor (M.A.R. A.) — ne comunică cum că nemulțumirile muncitorilor vizează o sferă mult mai largă. Cei de la SIB 2 și SIB 3 le-au exprimat într-o petiție remisă conducerii, la 23

(continuare în pag. a III-a)
Eugen IORDĂNESCU

Conferință de presă

Necazurile d-lui ministru Pleșu

„Cultura e o treabă de bani”, a spus d-l ministru al culturii — Andrei Pleșu, în cadrul Conferinței de presă care a avut loc la sediul Guvernului, marți, 29 ianuarie a.c., adăugînd: „În nici o țară săracă nu se face cultură mare la nivel instituțional”.

„În anul acesta, partea de buget destinată culturii este de 0,33%. Nimic, virgulă — spune d-l ministru — și totuși aș fi foarte fericit să obțin minim virgulă 66%”.

„În România mai funcționează încă mentalitatea comunistă controlistă. Pentru orice problemă, oricît de minoră, se apelează la ministru

(continuare în pag. a III-a)
Liviu TIPURIȚA

OMUL SFINTEȘTE LOCUL (III)

— Numai Dumnezeu a mulțumit 2.000 de oameni cu 3 pîini și 2 pești —

Mult disputatele ajutoare umanitare, constînd în îmbrăcăminte, încălțăminte și alimente au stîrnit, din decembrie 1989 încoace, o grămadă de probleme. Unii au primit prea mult, alții și-au luat mult, îmbogățindu-se, pe cînd alții, cu mulți copii, sinistrați, răniți, într-un cuvînt necăjiți, dacă nu au dat din coate, au

fost uitați. Desigur că nu poți împăca și capra și varza. Dar din păcate, scopul ajutoarelor umanitare primite în România a fost nu de puține ori deturnat. Și apoi, dacă la casele mari se poate, de ce nu

(continuare în pag. a II-a)

Camelia PENTELESCU

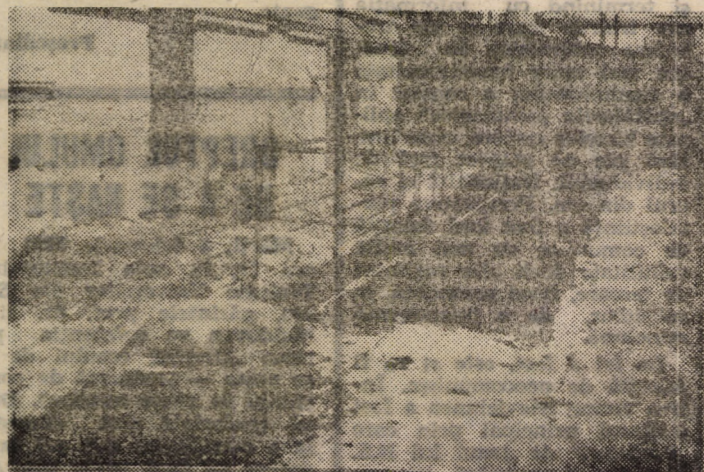
Cimitirul ca pretext

În plină criză de apă... plouă cu motive care încearcă să justifice neputința celor care au fost și sînt obligați să elibereze rețeaua de apă potabilă de consumul industrial.

Una din informațiile culese de la gospodăria de la I.J.G. C.L., secția APA-CANAL se referea la existența, cu mult timp în urmă, a unui cimitir de ciudați în cartierul Lazareț. Acesta ar fi motivul pentru care nu se pot executa forări în spațiile industriale din zonă, pentru a asigura, din resurse proprii, consumul tehnologic. Acest fapt mi l-a confirmat și d-l ing. Cozac, mecanicul-șef al Întreprinderii Balanța. Cît ar fi de necesar, totuși nu se obține avi-

zul antiepidemiologic pentru forări de puturi.

Nu mică ne-a fost însă mîrșă cînd în întreprinderea

„Sapă, frate, sapă, sapă, pînă cînd vei da de apă”

(Lucian Blaga — „Fîntînile”)

vecină, I.U.P.S., am putut vedea cele două puturi folosite, unul din 1966, altul din 1970. D-l ing. Cibu Iuliu, mecanicul-șef al întreprinderii, ne-a asigurat că în toată această perioadă nu s-a întîmplat nici un accident epidemic. Chiar dacă aportul acestor puturi este de 5—10% din necesar, spiritul gospodăresc al mecanicului-șef este evident și de apreciat.

Cum rămîne cu cimitirul de ciudați? Există un real pericol epidemic? Dacă da, cum se explică existența puturilor din I.U.P.S. și a fîntînilor din cartier? Sau pericolul există numai cînd e vorba de a găsi pretexte?

Dorin TEODORESCU
Foto: Radu DUMITRU

Scrisoare deschisă, către prefectul județului Sibiu, dl. ing. Nan Nicolae

Condițiile pe care le avem de mulți ani în locuințele noastre, acolo unde ne petrecem orele de odihnă, creștem copiii, îngrijim bătrînii, sînt marcate de suferințe și necazuri datorită:

- a) lipsei de apă caldă pentru igienă corporală;
- b) lipsei de apă caldă menajeră;
- c) lipsei de apă rece, curentă;
- d) lipsei de căldură în apartamente (niciodată nu s-au depășit 10—12 grade Celsius).

Lipsa de umanism nu se oprește aici, datorită cinismului comunist, plătim lună de lună, an de an aceste servicii, considerate un furt, care trebuie să pună probleme organelor de procuratură și justiție într-un stat de drept, cu atît mai mult cu cît organizațiile de locatari, au un statut juridic.

Blocurile de locuință nu li s-au executat reparațiile capitale în conformitate cu normativul de exploatare al acestora, astfel: instalațiile termice și hidro, construcțiile propriu-zise și de rezistență datorită infiltrațiilor de ape în canale s-au degradat aducînd în faza de casare unele obiective de mare valoare locativă.

Pentru rezolvarea necazurilor vitale în existența noastră propunem:

1. Formarea unui Consiliu director din atîtea persoane cîtî responsabili de asociații avem în municipiul Sibiu, într-o adunare pe care s-o convocăm ad-hoc în următoarele zile și aș zice chiar în data de 5 februarie, la Primăria municipiului.

Acest consiliu este de drept persoană juridică dat fiind proveniența membrilor care au statut juridic, în asociațiile pe care le reprezintă.

2. În urma formării Consiliului director se va cere întîlnirea cu primarul municipiului Sibiu pentru rezolvarea problemelor ridicate într-un timp cît mai scurt posibil, cerut de condițiile de viață pe care le avem și care au depășit orice limită suportabilă.

ing. Tache DOVLETE

Omul sfintește locul (III)

(urmare din pag. I)

și la... Marpod. Oricum, nimeni nu vine să întrebe pe nimeni nimic, probabil în virtutea teoriei vinovăției generalizate. Și atunci, trai pe vâtrai... Am început să conjugăm verbe: eu nu te înțeleg, tu nu mă înțelegi... Iată că într-o bună zi, însă, s-au ridicat glasuri care au început să pună întrebări, pentru că au dorit să știe: de ce nu s-au întocmit liste de inventar ale ajutoarelor, de ce unii au primit și alții nu, de ce au dispărut și s-au furat ajutoare etc. Cum este și firesc, dat fiind faptul că aceste nemulțumiri se legau de numele actualului primar al comunei, de Dicu Marian, am luat legătura cu dînsul, cel mai în măsură de a răspunde întrebărilor. Am aflat următoarele: „De cînd sînt primar am primit aproximativ 20 de tiruri cu ajutoare. De două ori prin Biserica Evanghelică, din care primul transport a fost dus la căminul cultural și al doilea, care conținea în plus și alimente, a fost distribuit de către un comitet de femei. De două ori au venit francezii, care au distribuit ei înșiși ajutoarele. La primul transport, francezii au și filmat și mi s-au făcut pină și reproșuri pentru că nu sînt fotogenici copiii. Al doilea transport a conținut în jur de 20 cutii de haine vechi, luate de la spital și a fost împărțit de către reprezentantul asociației din Bordeaux, d-l Guy Meyer și ziaristul Vulcu. (Să fie cumva una și aceeași persoană cu d-l Vulcu Mihai, care a cumpărat în Marpod o casă de la d-l Sander Mihai, pe data de 28 martie 1990? Foarte ciudaț mi se pare faptul că acestui cumpărător, după evidențele primăriei, nu i se cunoaște adresa!?! Cine o fi acest misterios domn Vulcu? — n.n.). În ianuarie 1990, cînd am fost președinte C.P. U.N. Marpod, am mai adus un camion de haine de la Sala Sporturilor din Sibiu, haine refuzate de românii și sașii din comună. Tîm să precizez faptul că toate ajutoarele au fost distribuite pe bază de proces verbal și tabele. Mi-am zis că cei săraci sînt țiganii la ora actuală. S-au împărțit ajutoarele în funcție de numărul de copii din familie. Pe undeva ei duc greul în C.A.P. Stau greu cu 600 lei aici. Dacă nu putem face altceva pentru ei, măcar să-i îmbrăcăm. (În ciuda intențiilor bune ale primarului, am aflat că, ulterior, unii dintre ei s-au dus cu haine în țirg să le vîndă — n.n.). Odată nu le-am dat și au rupt ușile. Foiaia ca viermi, afirnați de geamuri. Apoi am primit un telefon de la prefectură că au venit două

vagoane de ajutoare pentru 20 de comune. Am plecat cu camionul, împrumutat de la C.A.P., să le aducem. Pentru Marpod și Ilmbav au revenit 10 cutii cu dulciuri și păpuși de pluș de mărimea unei cutii de pantofi. După ele am fost plecat împreună cu directorul Căminului Cultural — d-l Bercea Mihai și cu d-l Micloș Gh. — gestionarul de la bufet. Acestea au fost primite la mijlocul vacanței de iarnă. Nu există o listă de inventar. În prima zi de școală m-am deplasat la ora 8 la Școala Mare (clasele V—VIII), Grădiniță, Școala din Români (clasele I—IV) și Școala din Ilmbav. În total au fost aproximativ 80 de copii. Împreună cu profesorii am împărțit tot ce a fost: ciocolată, bomboane, gumă de mestecat. I-am rugat să trimită o scrisoare de mulțumire pentru dulciuri. Jucăriile au rămas la grădiniță. Am procedat așa pentru că am zis să fie o lecție pentru părinți, să-și trimită copiii la școală, nu „la pomană înainte și la școală înapoi”. De aceea nu i-am anunțat. Mai mulți copii de țigani nu au venit la școală. Dacă anunțam dinainte, veneau toți și după aceea, nu! Tîm să precizez faptul că la serbarea organizată cu ocazia Pomului de Crăciun, în școală, s-au făcut pungi pentru 160 de copii pe care le-am plătit din buzunarul meu: 3360 lei... În legătură cu mașina de cusut, pentru care există atîtea discuții, am primit-o cadou personal de la nemți, în prezența martorilor care au ajutat la descărcare.”

În ciuda străduințelor, nemulțumiri există și poate că nu toate nefondate. Familia Chițoiu, cu 3 copii, nu a primit alimente din ajutoare, pe motivul că tatăl copiilor nu știe să vorbească; familia Benchea nu a primit pachetul în luna ianuarie, pentru că nu s-a prezentat la timp să-l ridice, deși se știa că omul era la spital, în urma unei arsuri, iar unul din cei doi copii, de 4 ani, este bolnav, operat pe cord; o altă familie, cu 11 copii (nu a vrut să-și decline numele de frică) nu a primit nimic; și exemplele pot continua. La Școala Mare (V—VIII) din cele 10 cutii au revenit fiecărui, două, în condițiile în care, aflăm de la d-na Barb Doina, directoarea școlii, că din lipsă de elevi, Școala din Ilmbav se va închide cu data de 1 februarie 1991.

Deși d-l primar ne-a asigurat de faptul că pentru toate transporturile s-au întocmit liste de inventar, în evidențele primăriei nu se găsesc decât două: pentru transportul din 25 ianuarie 1990, cînd s-a primit „o cantitate neprecizată de obiecte

de îmbrăcăminte, de colectură, uzate, disperate”, din care 65 de oameni din Marpod și 17 din Ilmbav au primit pachete, în condițiile în care erau aproximativ 1000 de suflete în cele două localități și pentru alimentele primite în 8 ianuarie 1991, constînd din 153 cutii margarină Delicat, 447 conserve, 97 kg zahăr, 25 kg ulei, care au fost distribuite la 78 persoane din Marpod și 33 din Ilmbav. După ultima statistică, în cele două localități sînt 666 de suflete. Pentru îmbrăcăminte venită cu același transport, una din femeile care au făcut parte din comisia de distribuire a ajutoarelor ne relatează: „Peste noapte, femeile au stat de pază și dimineața a venit primarul, căruia i s-a cerut un tabel cu toți oamenii din sat (exclusiv sașii), dar el a refuzat să-l facă. Comisia a făcut tabelul, el a verificat și s-a șters de pe listă, spunînd: „mie nu-mi trebuie haine de la morții și canceroși din Germania”. Țiganii au fost omisi de pe tabel, pe motivul că nu au fost cunoscuți de aceste femei, așteptînd să li se aducă lista cu ei, ori de la primar, ori de la vreo țigancă care îl cunoștea... Lista a fost făcută de șeful de post și o țigancă... S-au împărțit pachetele cu satul Ilmbav și în tot acest timp a asistat șeful de post și primarul, care vorbea foarte murdar...”

Am ales această formă de expunere a faptelor petrecute în legătură cu distribuirea ajutoarelor, în speranța că toate discuțiile și certurile în jurul acestui subiect își vor afla sfîrșitul și că oamenii Marpodului și Ilmbavului, de orice etnie, fie țigani, români sau sași vor înțelege că trebuie să fie uniți în bunul mers al satelor lor. Și mai ales pentru a fi stopate birfele de orice natură, care nu fac cinste nimănui și pentru care cel, sau cei, ce le împărtășie prin sat, ar trebui să se rușineze. Rămîne să judecați dumneavoastră, sătenii, cine se face vinovat de toate acestea, constituindu-vă într-o „instanță morală”.

(va urma)

Cartuș Presa-o sintagmă perimată?

Libertatea de exprimare este fundamentul fără de care celelalte libertăți nu există. Libertatea presei nu este doar o manifestare a unei societăți democratice, ci o determinantă importantă a societății libere.

Anumiți „domni” așa-zisi purtători de cuvînt (B.B.) și alții, devin recalcitranti față de cea mai importantă determinantă a societății libere, Presa — apărînd pe micile ecrane, în emisiuni explicative („de importanță națională”) cu un ton guvernamental dict...

Ziaristii sînt amenințați cu Legea presei: oare vor fi reduși la tăcere toți cei ce „atentează la cuceririle revoluționare”? Sau ne îndreptăm spre o nouă și originală „epocă a întinericului”? Dar... să nu fim pesimiști, speranța încă mai există.

Deci... este mult mai greu să doborî dictatura decît un dictator.

Dan NEACȘU
Secretar executiv
Partidul Național Liberal

BUCURII DE COPIL

E greu să fi părinte în România, dar mai greu e să fi copil! Puține sînt bucuriile adevărate pe care ne permitem să le oferim pentru lumina ochilor curați ai micuților noștri.

Și aici tot cu „străinii” mai avem din cînd în cînd noroc, cu cei care și-au făcut o credință din a bucura sufletele altora: la fel ca ei, dar mai săraci, mai triști, mai departe de cuvîntul cel mare de „OM”. Cu suflet la fel de latin, francezii sînt cei mai puțin străini de noi din „toți străinii” care nu au conținut să ne fie alături la greu. Prin efortul lor, al organizației „Solidarité 35 — Roumanie”, săptămîna trecută elevii clasei a IV-a de la Liceul Pedagogic s-au bucurat de micile cadouri ale celor asemeni lor din școlile bretone. Nu poți să fi copil și să nu te entuziasmezi de bunătățile

din pachete, dar nu poți să fi matur și să nu te apuce jalea de raritatea unor asemenea „clipe” (banale în alte „luni”).

Cotrobăind prin pachete, citind cu emoție adresele micuților „de dincolo”, admirîndu-le școlile parcă ireale de frumoase, acești copii au deschis un ochi spre realități altfel decît ale noastre. Un ochi copilăresc, care se bucură și-i pare rău din motive poate mai serioase decît cele ale noastre, ale tuturor.

Și dacă va fi să fie, de aici multe prietenii ce nu tîm cont a: granițe se vor lega. Și dacă va fi să fie, prin prietenii lor și prin risul-plînsul lor curat, vom avea și noi mai puțin drum spre visata Europă. Chiar dacă pînă atunci doamna învățătoare (Maria Mitea și multe ca dînsa) vor mai avea mii de scrisori de tradus...

Eugen IORDANESCU

Turmologie

Probabil că raportul prezentat de N.S. Dumitru asupra evenimentelor din Tg. Mureș a nemulțumit multă lume, în primul rînd prin maniera în care „sfîntea” atitudinea puterii, pe atunci provizorii. Atitudine ambiguă, de neimplicare și care, sigur, a dus la escaladarea asperităților din zonă.

Cu totul altceva mi s-a părut însă frapant. Și anume, mentalitatea din dosul profesorului, care a tipizat, etajat și... manipulat. La o asemenea minuțiozitate în analiza psihologiei de masă și a stadiilor pe care aceasta le urmează, a potențialului afectiv cu care comunitățile se încarcă, nu mai constituie o surpriză victoria zdrobitoare a „frontului” în alegeri. Cu asemenea specialiști!

După fasciști și nașiști, comuniștii au indus și dirijat cele mai multe psihoze și nevroze colective. Dezamorsarea lor are loc atunci cînd puterea o dorește. Să nu uităm că Himmler fusese crescător de gîini, iar Hitler își fundamenta rasismul pe frecvente „postulate” luate din comportamentul lumii animale. Oricum, în ceea ce privește alte popoare (și chiar propriul

popor) au procedat cu ele, precum crescătorii de animale. Științific, pînă și în exterminare.

În aceeași manieră „științifică” s-a raportat comunismul și liderii lui la comunități. Acestea au fost reduse la nivelul de „turmă”, masă biologică de manevră, căreia totul i se oferă măsurat, începînd cu rațiile de mîncare și terminînd cu informația sau trăirile (care și ele trebuie controlate). În fond, cea mai mare monstruozitate a comunismului a constat în „spălăturile psihologice” aplicate bietelor creiere, obsedant, fără pic de respect față de individualul, iraționalul și sacralul din om. Perspectiva pseudostiintă a fost însă folosită de comunism cu mai multă subtilitate decît alte regimuri de teroare, fiind secundată, în subsidiar, de o permanentă minciună.

La fel a fost, este și va fi folosită de neocomunism. Într-o vreme televiziunea a fost mijlocul principal prin care „profesori” de genul lui N.S. Dumitru și-au testat „programele”. Cel puțin asta a fost impresia mea, după cele patru ore de expunere.

Lucian FILIP

Mișcarea Ecologistă

Convocare

Membrii Consiliului Dirigent Local — președinte, vicepreședinte, secretari — și conducătorii nucleelor M.E.R. locale din Cisnădie, Mediaș și alte localități sînt convocați pentru marți, 5 februarie a.c., ora 17, la sediul M.E.R. din B-dul Victoriei nr. 14, Sibiu, pentru probleme urgente.

Președinte

DREPTUL OMULUI DE A SE NAȘTE

Marți, 5 februarie 1991, la ora 18, în aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu, părintele prof. dr. Ilie Moldovan va conferența pe tema „Dreptul omului de a se naște — problemă de conștiință în zilele noastre”. După conferință sînt chemați la o consfățuire toți cei care doresc să facă parte din Asociația „Pro vita”.

Organizatori: Institutul Teologic Sibiu și Liga Tineretului Ortodox

IMPORTANT

Centrul de expansiune a comerțului și turismului Sibiu, anunță apariția următoarelor acte normative privind activitatea de comerț interior, exterior și turism:

— Hotărîrea Guvernului nr. 6/10 ianuarie 1991 privind regimul de export și import;

— Hotărîrea Guvernului nr. 7/10 ianuarie 1991 privind unele măsuri financiare pentru stimularea suplimentară a exporturilor;

— Hotărîrea Guvernului nr. 8/10 ianuarie 1991 privind asigurarea fondurilor necesare pentru realizarea importurilor de produse prevăzute în balanțele materiale, inclusiv regulamentul pentru alegerea pe baze competitive a importatorilor de bunuri de consum alimentare și nealimentare în trimestrul I 1991 pentru Ministerul Comerțului și Turismului;

— Hotărîrea Guvernului nr. 9/10 ianuarie 1991 privind aplicarea unor prevederi ale legii nr. 15/1990 și organizarea activităților pe piața valutară în vederea trecerii la convertibilitatea leului.

Agenții economice interesate pot consulta aceste acte normative la sediul Centrului de expansiune Sibiu, str. Andrei Șaguna nr. 10, etaj I, camera 29.

Consilier, Liviu ȘOAITĂ

I. - Copșa Mică - un destin tragic

În zilele de 30 și 31 ianuarie 1991, la Copșa Mică a fost prezentat o COMISIE GUVVERNAMENTALĂ, în legătură cu problema poluării mediului în zonă. Au participat factori de răspundere locali și centrali, pe domeniile de activitate care interesează complexitatea problemei. Dezbaterile au avut loc la I.M.M. N., prezenți fiind aproximativ 50 de specialiști, apoi la sediul primăriei orașului s-au desfășurat discuții cu cetățenii. Au fost vizitate instalațiile industriale și zonele de locuit. În vederea întocmirii unui memoriu către guvern, au fost create comisii care să realizeze: caracterizarea tehnică a uzinelor, evaluarea impactului factorilor poluanți asupra mediului și asupra populației și evaluarea implicațiilor sociale. A fost subliniată necesitatea prezentării situației sub toate aspectele ei și cu toată sinceritatea. Ministrul prezenți au promis că guvernul este dispus să analizeze cu toată seriozitatea memoriul ce îi va fi înaintat.

★

ÎN S'IDUL TRANSILVÂNIEI, UN ORĂȘEL CU FAIMĂ TRISTĂ

Satul Copșa Mică este atestat la începutul secolului al XV-lea (1402), după Coriolan Suciu, „Dicționarul istoric al localităților din Transilvania”. Numele german este Klein Kopisch, iar cel maghiar Kis Kapus. Istoria așezării este asemănătoare celei a satelor din zonă, până în timpurile moderne. Calea ferată și gazul metan au schimbat destinul acestui sat. Ele sînt cele care au concurat la fixarea în teritoriul a industriilor de negru de fum și metalurgie neferoasă. Necesitatea crescîndă de forță de muncă a depășit rapid posibilitățile locale și a impus extinderea zonei rezidențiale. Ea s-a făcut între cele două vetre rurale, Copșa Mică și Axente Sever. A fost utilizată lunca de confluență dintre cele două râuri și versantul drept al văii Visei. Soluția urbanistică este nefericită. Acest sit (termen de specialitate, din latinescu situs) a fost evitat de antedecedența rurală, datorită unor caracteristici nefavorabile funcției urbane (terenuri cu declivitate mică, restrinse, condiții geologice dificile, resurse de ape slabe, posibilități de extindere restrinse etc.).

POLUAREA A ATINS DIMENSIUNI ABERANTE

Poluarea mediului (poluție, în latină = murdărie) este

o problemă complexă, cu implicații științifice, tehnice, economice, financiare, sociale și morale. Este vorba nu numai de murdărirea, ci și de otrăvirea și distrugerea componentelor naturii. Aerul, apa, solul, flora spontană și cultivată, fauna sălbatică, animalele domestice și populația umană suportă agresiunea cumulată a substanțelor nocive emise de industriile locale.

Arealul afectat este deosebit de extins. Construirea cușului de fum de mare înălțime a contribuit la această extindere, neobținându-se o scădere a intensității poluării.

Actualele instalații industriale există din anii '50. Ele sînt învechite moral și fizic. În cazul industriei de negru de fum s-a trecut, datorită dificultăților economice, la utilizarea unor materii prime de calitate mai slabă. Reparațiile efectuate de-a lungul timpului nu au intrunit standardele de calitate necesare. Capacitatea la care se lucrează acum este de 10%, iar emisia de substanțe nocive este maximă. În cazul metalurgiei neferoase, materia primă vine de la distanțe mari și foarte mari, pe calea ferată, cu cheltuieli ridicate, din zonele cu resurse minerale polimetale.

Aerul este cel care preia emisia de substanțe nocive aproape în totalitate. Curenții de aer le disipează pe o arie foarte mare de-a lungul Văii Tirnavei. Sedimentarea noxelor le introduce în circuitul celorlalte componente ale mediului.

Vegetația, fie ea spontană sau cultivată, este afectată în direct, prin reducerea proceselor de fotosinteză, determinată de căderile de negru de fum și de ploile acide, și indirect, prin acidifierea solului. Creșterea este drastic micșorată, iar pe unele suprafețe este imposibilă, ele devenind nude (versantul drept al Tirnavei). Otrăvirea plantelor le face improprie consumului animal sau uman. Laptele și carnea obținute în zonă sînt otrăvite.

Animalele sălbatice s-au retras în afara ariei de poluare (vulpi, lupi etc.). Iepurii de casă paralizază în maximum un an de zile. Căi nu pot trăi la Copșa Mică mai mult de doi ani. Producția de lapte a vacilor este foarte scăzută.

Solul este componenta naturii care prezintă remanența cea mai mare. Multe suprafețe, care au fost distruse complet, necesită acțiuni de amendare chimică, pentru a crea premiza includerii lor

în circuitul forestier. Cea mai mare parte a suprafețelor din arealul Copșa Mică trebuie inclusă în circuitul forestier, sau cultivată cu plante care nu intră în consumul animal sau uman. Aceasta este, de fapt, pe lângă schimbarea tehnologiei de producție industrială, cea mai spinoasă problemă în rezolvare, cu adevărat, a programului de refacere a zonei.

Necesită eforturi științifice, economice, legislative și sociale imense, căci este vorba de schimbarea radicală a utilizării terenurilor (land use) și a organizării teritoriului. Problema a fost analizată și rezolvată în alte regiuni ale lumii, care au avut și ele statutul de ținuturi negre (în Germania, Franța, Belgia, Italia, S.U.A.).

Oamenii sînt afectați de maladii respiratorii, ale pielii, conjunctivite, o frecvență crescută a multor forme de cancer și afecțiuni ale sistemului nervos. Se profilează și o dimensiune înspăimîntătoare: copiii din zonă prezintă progresiv, în ultimele două decenii, potrivit unor testări executate pe eșantioane școlare, scăderea coeficientului de inteligență. Din goana după producție industrială și din dispreț pentru om ne aflăm în prezumția unui genocid. Este absolut necesară executarea cercetărilor pentru a stabili toate aspectele medicale și biologice ale chestiunii.

(va urma)

Ion UNGUREANU

Conferința de presă

Necazurile d-lui ministru Pleșu

(urmare din pag. I)

și se așteaptă totul de la ministru”.

„Sînt pe cale de dispariție, la noi, atît creatorul de cultură cît și publicul. Eu nu-l pot învăța nici pe unii, nici pe ceilalți. La Ministerul Culturii, după Revoluție s-au făcut cele mai mari schimbări, întrucît cei care lucrau aici erau în primul rînd vinovați ideologic. Este momentul, deși se aduc acuzații de tot felul, ca atunci cînd ești pus să conduci și ai nevoie de o echipă pentru aceasta, să apelezi la oameni pe care îi cunoști. Totul e gașcă pe lumea asta — a spus d-l Pleșu — „Vreau să reabilitez ideea de gașcă”. Domnia sa a atras atenția asupra faptului că „dacă în timpul lui Ceaușescu intelectualitatea era acuzată de elitism, acum, uluitor se întîmplă același lucru. Cultura este o chestiune elitistă. A vîntura tema populistă a discreditării elitei este un lucru foarte periculos”.

Apelînd la oamenii pe care îi cunoști, alegerea poate să eșueze. Nu neapărat omul curat este eficient administrativ. Angelismul nu e neapărat o calitate publică. Există domenii ale ministerului pure, dar neputincioase. Oamenii de cultură nu sînt dispuși să se implice, preferă să rămînă marginali. De pe margine poți să critici, să te enervezi sau să te superi. Eu m-am implicat pentru că așa am crezut că trebuie să fac, pentru ca lucrurile să mear-

gă. Trebuie cineva să accepte și să se compromită. Mie mi-a reușit perfect. Sînt suspendat din toate părțile”.

„În ultimele luni am devenit un popor de gesticulatori. Nu mai facem nimic decît prin gesturi foarte ample și în așa fel încît să simțim cît mai multe voturi. Nu ne mai adresăm direct cuiva, ci îi scriem, într-un cotidian de mare tiraj, o scrisoare deschisă”.

„La noi nimic nu se mișcă. Toți așteptăm ca ministrul să le rezolve problemele. Vizitînd Muzeul Metropolitan din New York m-a impresionat mai mult teribilele tertipuri ale biroului financiar decît colecția lor de pictură”.

„Problema autofinanțării instituțiilor subordonate Ministerului Culturii nu se mai pune în aceeași termeni ca în epoca ceaușistă. Atunci trebuia să te autofinanțezi în condițiile în care erai cenzurat și nu puteai face decît ce ți se dicta. Acum, directorii instituțiilor de cultură pot face orice doresc, faptele au dovedit că, atunci cînd e vorba de ceva într-adevăr valoros, audiența este foarte mare. Ei nu dovedesc însă în marea lor majoritate nici un fel de imaginație financiară, ca atare în condițiile pieței libere ei nu vor supraviețui”.

Trebuie să facem rost de bani. Fără bani nici un proiect nu poate căpăta substanță. Am ajuns să visez și noaptea mii de dolari care se îndreaptă spre noi, ca să ne ajute...”

3 Greve la „Steaua Roșie”

(Urmare din pag. I)

ianuarie 1991. Se arătau acolo lipsuri mari în organizarea producției, discontinuitățile în lansarea comenzilor pe formații, întreruperea lucrului pentru reorganizarea după principiile tehnologice ale partenerului străin, lipsa aproape totală de informare a muncitorilor în ceea ce privește soarta întreprinderii și a lor, discrepanța mare dintre prețuri și salarii, dezacordul în ceea ce privește partea ce o vor deține partenerii străini. În 24 ianuarie, o petiție aproape similară e semnată de către muncitorii de la SIB 1. Pentru discutarea acestor probleme și rezolvarea lor, sindicatul a stabilit ca termen limită 28 ianuarie. Discuțiile au început imediat, dar fără efecte evidente. În 28 ianuarie se declanșează grevă generală în întreprindere. O delegație de 19 persoane se întoarce de la Departament cu promisiunea venirii unei comisii, în 5 februarie. Abia atunci...

DISPUTE

Noile reglementări legale exclud muncitorul și sindicatul de la consultările privind numirea consilierilor de administrație. Oamenii se obișnuiesc greu cu ideea că nu mai au nimic de spus, după luni și luni de zile în care punctul lor de vedere a fost dominant. Se obișnuiesc, cu atît mai greu, cu cît noile numiri refac, (zic ei) vechile structuri. Cum fabrica are ca angajați, în marea majoritate, femei, chiar și „marile secrete” se aud pînă la urmă. Așa că...

(va urma)

În numărul viitor: ● Dosarul celor trei costume ● Serii de directori și „viața lor cotidiană” ● Fabrica aduce valută ca să fie plătit Parlamentul? ● 4000 paltouni, 65 de lei muncitorilor! ● Se vinde sau nu se vinde „Tara”? ● Ce vor să facă „capitaliștii” la Sibiu? ● Dacă-i ascultă cineva, oamenii au multe lucruri interesante de spus ● Ingineri, birocrati și muncitorul-șomer ● Dumnezeu trage concluzii...

Voci din public

● Pe drumul județean Sibiu — Păltiniș, la cea. 150 m de locul de întoarcere a troleibuzelor, canalul de scurgere este înfundat și apa reziduală de culoare mov-mar și miros pătrunzător provenită de la Fabrica Dumbrava, se scurge formînd o baltă care inundă pădurea.

Această situație durează de aproximativ două săptămîni fără ca Gospodăria Comunală să ia vreo măsură. Cînd apa va ajunge la sediul acestei întreprinderi poate vor observa și... cine știe...

● În numele tuturor locuitorilor din Tălmăciu II, d-l Cordos Viorel mulțumește domnilor Erhard Schirf, Willi Lesch, tuturor locuitorilor din localitățile Thalmässing, comunităților bisericesti din Offenbau și Greeding — R.F.G. și în special familiei Wiegand pentru ajutoarele și cadourile făcute cu ocazia sărbătorilor de iarnă, în luna decembrie 1990. „Fie ca Dumnezeu să-i binecuvînteze și să întărească legătura dintre noi”

● Pe strada Tipografilor a fost găsită în data de 1 februarie 1991 o legătură de chei. Păgubașul se poate adresa la sediul redacției noastre pentru recuperarea lor.

● Un nou ingredient adăugat în piine este nisipul. Pentru ce o fi bun? Nu știm, dar putem demonstra că piinea din data de 28 februarie a.c. cumpărată de la centrul de desfacere a produselor de panificație de lângă Stadionul municipal a conținut din plin acest...

Daniela-Maria FLUCSA

Arte marțiale

Unitate voință — acțiune

Se impune ca voința să intervină cînd situația o reclamă. Nu este suficient, într-adevăr, să percepi posibilitatea unui atac, sau contraatac, ci se impune să acționezi și să apelezi la procedeul tehnic optim, în fracțiunea de timp ce urmează percepției. Se impune, deci, o sincronizare perfectă între voința de a acționa și acțiunea propriuzisă. Uneori, numim aceasta „reflex comandat”.

Unitatea spirit-fizic este concretizată prin KIME, al cărui sens, aproximativ, ar fi „eficacitatea pătrunzătoare”. KIME-ul trebuie să intervină la fiecare impact, în atac sau blocaj, constituind o rezultantă a tuturor considerațiilor mai sus prezentate. Vom defini ca și KIME acea explozie energetică, fizico-mentală, concretizată prin KENSEL. KIME-ul este foarte

scurt, dar total. Fiecare fibră musculară, fiecare celulă nervoasă participă la acest moment. Momentul KIME apare la sfîrșitul unei acțiuni, permițînd „penetrarea” forței loviturii în corpul adversarului.

Este foarte greu de explicat această senzație, fără de care nu poate fi vorba de karate, ci adevărat. Un maestru va putea realiza o tehnică cu o amplitudine relativ mică, dar, concomitent, fantastic de eficace, am putea afirma, chiar, devastatoare. Este culmea măiestriei!

Noi vom defini prin KIME totalitatea acțiunilor, fizice și mentale, intervenind interdependent, în momentul impactului. Doar antrenamentul vă va lămuri, pe deplin, asupra sensurilor reale ale KIME-ului!

Francisc TOBA

SOCIETATEA COMERCIALĂ MIXTĂ A.V.I. SRL

cu sediul în Sibiu, str. Samuel Brukenthal nr. 3,
ANUNȚĂ pe cei interesați că a pus în vânzare
 în lei, produse din import și anume:

- **CLAPARI** de marca Koflach, Dachstein
- **GHEȚE DE DAMĂ**
- **LENJERIE DE DAMĂ** etc.

Vă așteptăm zilnic, între orele 10—18, inclusiv
 sâmbăta, între orele 10—14. — 37 —

LOC DE MUNCĂ ÎN AFRICA DE SUD

Firma „HYPERION” din Ungaria vă ofe-
 ră posibilitatea de a lucra în Africa de Sud.
 Serviciul firmei este de a rezolva angajarea
 celor aflați în cauză. Șanse de angajare au
 doar cei cu calificare profesională. Prezentă-
 rea se face la adresa: Ungaria, loc. Szeged,
 str. Felso Tisza part nr. 2 („Ifjusagi Hanz”),
 sau Budapesta, str. Volkman 9. Informații în
 limba română primiți în biroul din Szeged,
 deschis de luni până vineri între orele 8—16.
 Prețul serviciilor oferite de firma HYPE-
 RION este de 1250 forinți (25 mărci), sumă
 pe care vă rugăm să o plătiți în momentul
 în care ați completat formularele. Formula-
 rele în număr nelimitat se pot procura gra-
 tis în oficiile HYPERION. Alte informații se
 pot procura poștal: 1373 Budapest, Pf. 602,
 Ungaria. — 17 —

Mica publicitate

PIERDERI

- Pierdut legitimație ser-
 viciu eliberată de întreprin-
 derea „Libertatea” Sibiu, pe
 numele Crișan Ioan. O declar
 nulă. (2847)
- Pierdut legitimație ser-
 viciu eliberată de întreprin-
 derea „Drapelul Roșu” Sibiu,
 pe numele Mir Elena. O declar
 nulă. (2850)

VINZARI-CUMPARARI

- Vind Orel Record 2000,
 Opel Record 2000 tamponat
 față stînga, plus piese pentru
 reparat față stînga. Telefon
 435 37 Sibiu; 573 93 Rășinari.
 (2845)
- Vind urgent Opel Record
 Break 2000 an fabricație 1983.
 Telefon 126 38, după ora 18.
 (2846)
- Vind flori pai. Sibiu, te-
 lefon 244 87. (2844)
- Vind televizor circuite,
 pe valută sau lei. Telefon
 736 18. (2851)
- Vind palton de blană
 bizam mărimea 48/I. Telefon
 330 86. (2843)

PROGRAMUL TV

LUNI, 4 FEBR. 1991

13.50 Horoscopul zilei. 14.00
 Actualități. 14.10 Video-sate-
 li. 15.10 Copiii noștri — vii-
 tori muzicieni. 15.40 Avănpre-
 mieră săptămînală Tv. 16.00
 Emisiunea în limba maghiară.
 19.00 Tezaur. 19.40 Desene a-
 nimate. 20.00 Actualități.
 21.00 Cronica Parlamentului.
 21.15 Teatru Tv.: „Kean”. Pre-
 mieră Tv. Spectacol înregis-
 trat la Teatrul Marigny din
 Paris. 22.55 Repriza a treia.
 23.25 Actualități. 23.35 Music-
 box.

Țintele cele mai frecven-
 te ale aviației aliate și
 răspunsurile irakiene cu
 rachete SCUD în această
 săptămîină.
 (în infografie OUEST
 FRANCE)

CLIFE DIN TRECUTUL SIBIULUI

- Numele Sibiului în do-
 cumentele vechi este Cibini-
 um. Întemeierea lui se soco-
 tește a fi fost cam la anul
 1161. La 1191 ia ființă o pa-
 rohie în Sibiu.
- La 1242 tătarii au zdro-
 bit așezarea, ucigînd locuito-
 rii cu atîta cruzime încît a-
 bia au putut, vre-o sută de
 oameni, să scape cu fuga.
- La 1292 se pune temelie
 urui spital.
- La 1300 se începe înjghe-
 barea unei biblioteci comu-
 nale.
- La 1467 regele Matei
 Corvinul vine la Sibiu unde
 ucide pe primarul orașului,
 Petru, pentru că s-a răscolit
 împotriva regelui.
- La 1494 ia ființă o po-
 tică (farmacie).
- La 1530 începe să lucre-
 ze la Sibiu întia tiparniță.
- La 1541 senatul orașului

- a hotărît ca numai sașii să-și
 poată cumpăra case în oraș.
- La 1544 s-a tipărit Ca-
 tehismul Lutheran, pe întia
 tiparniță românească.
- La 1546 s-a scris la ca-
 talog documentele vechi de
 la primăria orașului.
- La 1547 senatul a oprit
 împrumutarea banilor cu do-
 bindă.
- La 1550 s-a ridicat, în
 Piața Mare, stîlpul de ocară
 la care erau legați răufăcă-
 torii.
- La 1554 au murit, de ciu-
 mă, 3200 de oameni.
- La 1555 s-a întemeiat o
 fabrică de hîrtie.
- La 1556 focul a mistuit
 550 de case și grajduri, au
 murit 81 de oameni, sibienii
 s-au răscolit atunci împotri-
 va primarului Ioan Roth, bă-
 nuît ca vinovat pentru aprin-
 derea focului. Acesta a fost

- ucis de răscolăți, după care
 răscoala a fost potolită cu a-
 jutorul armatei. Drept pe-
 deapsă, trei sibieni au fost
 tăiați de vii în Piața Mare.
- La 1584 s-a pus întiul
 scoc pentru conducerea apei
 în fîntina din Piața Mare.
- La 1609 lăcustele au în-
 tunecat cerul vreme de trei
 ceasuri.
- La 1642 s-a revărsat Ci-
 binul, înecînd Orașul de Jos.
- La 1645 Ecaterina Gott-
 smeister a fost înecată în a-
 pa Cibinului pentru că și-a
 ucis pruncul.
- La 1653 a fost arsă pe
 rug văduva fruntașului Se-
 rafim, acuzată de a fi stri-
 goaie.
- La 1659 s-a construit o
 moară cu cai.

(Date extrase din Calen-
 darul Ortodox pe anul
 1947).

Războiul din GOLF

● **Riad, 31 ianuarie 1991.**
 În Kuweitul ocupat, trupele
 irakiene par să pregătească
 noi atacuri asupra Arabiei
 Saudite. Aviația aliată a exe-
 cutat noi misiuni de luptă a-
 supra concentrărilor irakiene.
 Pentagonul a refuzat să co-
 menteze relațiile privind
 mișcările de trupe din Ku-
 weit. În Arabia Saudită, du-
 pă peste 24 de ore de lupte
 aprige, forțele irakiene au
 fost respinse din orașul Kab-
 ji. Orașul a fost recucerit de
 către unități saudite, sprijinite
 de pușcași marini americani,
 infanteriști din Qvatar și a-
 vioane britanice. Luptele
 continuau, încă, joi seara, la
 nord de Kabji. Luptele se
 dădeau într- trupele aliate
 și forțele irakiene, care au
 trecut frontiera saudită pen-
 tru a facilita retragerea uni-
 tăților irakiene din oraș. O-
 fensiva aeriană aliată conti-
 nuă. În cursul zilei de joi,
 aliații au bombardat convoaie
 de vehicule militare pe so-
 seaua ce leagă Bagdadul de
 Bashra, principalul punct de
 aprovizionare al armatei ira-
 kiene de ocupație. De la în-
 ceputul războiului, aviația a-
 liată a executat peste 32 de
 mii de misiuni de luptă. Ra-
 dio Bagdad a anunțat că
 președintele Hussein a pe-
 trecut noaptea de miercuri
 pe frontul de sud, unde s-a
 infilit cu comandanții săi.

● **Bonn și Praga.** Germa-

nia și Cehoslovacia vor tri-
 mite echipe de specialiști și
 echipament pentru combate-
 rea petrolului deversat de
 Irak în Golful Persic. Se pa-
 re că irakienii au pompat în
 apele Golfului circa 1.500 de
 tone de țitei din cel puțin
 două instalații. Oficialitățile
 saudite încearcă să împiedice
 ca țiteiul să ajungă la in-
 stațiile de desalinizare, uni-
 ca sursă de apă potabilă. Au
 fost ridicate bariere plutitoa-
 re și nave speciale au ieșit
 în larg pentru a recupera
 petrolul de pe suprafața mă-
 rii.

Informații culese de
Radu DUMITRU

★

Ierusalim, 31 ianuarie 1991
 — Imprecizia tirului irakian
 a făcut, joi, ca o rachetă
 Scud să lovească zona Cisi-
 ordania, locuită de palestinieni,
 adică tocmai în acei pentru
 care Hussein luptă să le re-
 dea o patrie. Nu degeaba ex-
 perți politici apreciază că a-
 lianța cu Irakul va strica cel
 mai mult cauzei palestinienilor.
 A fost al optulea atac anti-
 israelian, care n-a produs
 victime, dar bilanțul celor-
 lalte arată 4 morți și 200 ră-
 niți. Premierul Shamir a pre-
 cizat: „În cazul unui atac chi-
 mic, riposta noastră va fi di-
 ferită”. În „Le Figaro” din
 31 ianuarie 1991, David Le-
 vy (ministru de externe is-
 raelian) spune într-un inter-
 viu: „Avem posibilitatea să-i
 dăm lui Hussein o lovitură
 pe care să nici nu aibă măcar
 timp s-o regrete”. Încurajați
 de Irak, palestinienii din Li-
 ban au inițiat din nou un
 atac cu rachete asupra Isra-
 elului, dar nici una n-a reu-
 șit să-l lovească. Libanul, în-
 să, nu este Irakul, care tre-
 buie evitat. A urmat o cano-
 nadă cu proiectile, folosind
 artileria grea și navală israe-
 liană, cu o frecvență din mi-
 nut în minut asupra taberei
 Rashidieh (la sud de Tyre —
 Liban). Militarii israelieni au
 lichidat un comandou format
 din 3 persoane, care a atacat
 „centura de siguranță” a
 Libanului de Sud.

● **Ziarul american „The
 Christian Science Monitor”**
 face cunoscut că China a
 căutat, printr-o terță țară,
 să livreze arme Irakului, în-
 călcînd astfel embargo-ul.
 ● **Ziarul sovietic „Sovetskaja
 Rosia”** din 31 ianuarie 1991
 — un ziar al conservatorilor
 — acuză S.U.A. de genocid
 și că urmărește instalarea în
 Irak a unui guvern pro-ame-
 rican. ● **Iranul**, neutru, a
 condamnat bombardamentele
 americane și a început să
 trimită medicamente pentru
 Irak. ● **Irakul**, a trecut, joi,
 la a treia sursă de poluare
 a apelor Golfului, în insula
 Fao. Se pune acum întrebă-
 rea: dacă Irakul va ataca,
 chimic, Israelul? În acest caz,
 Israelul ar putea încălca ta-
 bu-ul nuclear de la Hiroșima
 încoace.

FLASH

● **Lupul care-și schimbă
 părul.** La Rimini, la al 20-lea
 Congres, Partidul Comunist
 Italian a hotărît schimbarea
 numelui în „Partido Democra-
 tico Sinistra” (Partidul De-
 mocratic de Stînga). Reclul
 din ultimul timp în care P.
 C.I. a pierdut 250.000 mem-
 bri, nu poate fi oprit prin
 această schimbare de nume.
 ● **Cehoslovacia** a ridicat em-
 bargoul comercial asupra R.
 S. Africane. ● **Parlamentele**
 R. Moldova și R.S.F.S. Ruse
 au respins hotărîrea lui Gor-
 baciov de a înființa, în ma-
 rile orașe, patrute comune ale
 Ministerului Apărării și Mi-
 nisterului de Interne sovietice.
 ● **Ex-regele Mihai**, aflat la
 Universitatea din Londra, a
 declarat, joi, că se va întoarce
 în România pentru a ini-
 tia reforme politice, sociale
 și economice, care să aducă
 ajutor din Occident. A adău-
 gat: „Azi, fiecare dintre noi
 trebuie să se întrebe dacă ti-
 nerii și-au dat degeaba viața
 la revoluție”.

Rubrică de **Emil PORIME**

